

دانشگاه شهید چمران اهواز
معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی
طرح درس ویژه درس‌های تحصیلات تکمیلی دانشگاه

مشاوره با معلولین جسمی و روانی

<p>آدرس ایمیل: z.abbaspour@scu.ac.ir</p>	<p>مرتبه علمی: استادیار</p>	<p>نام و نام خانوادگی استاد: ذبیح اله عباس پور</p>
<p>نیمسال تحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۰-۱۳۹۹</p>	<p>گروه مشاوره</p>	<p>دانشکده: علوم تربیتی و روان شناسی</p>
<p>تعداد واحد: ۲ واحد</p>	<p>نام درس: مشاوره با معلولین جسمی و روانی</p>	<p>دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد</p>
<p>جایگاه درس در برنامه درسی دوره: این درس از دروس اصلی دانشجویان رشته توانبخشی است و به عبارتی می توان گفت که مهمترین درس است. چرا که انتظار می رود دانشجویان این رشته با به کارگیری این درس بتوانند در موقعیت های واقعی، به این جامعه از افراد کمک حرفه ای کنند</p>		
<p>هدف کلی: هدف کلی این درس درک عمیق تر نظریه های کاربردی در توانبخشی و مفاهیم آن ها، چگونگی تبیین مشکلات مراجعان بر اساس یک نظریه خاص توانبخشی و اجرای فرایند درمان بر اساس نظریه است. همچنین انتظار می رود دانشجویان بتوانند بر اساس ویژگی های شخصیتی، علاقه مندی به نظریه خاص و درک ملاحظات فرهنگی، رویکرد عملی خاص خود را پایه گذاری کنند و گسترش دهند.</p>		
<p>اهداف یادگیری: از دانشجویان انتظار می رود که پس از گذراندن این درس: ۱- نظریه های اساسی در توانبخشی را بشناسند ۲- روش های کاربست نظریه در عمل را بدانند ۳- محدوده های رفتاری را بشناسند ۴- موضوعات اخلاقی در این حرفه را بشناسند</p>		
<p>رفتار ورودی: برای یادگیری این درس انتظار می رود دانشجویان متون مربوط به نظریه های روان درمانی، روان شناسی یادگیری و نظریه های شخصیت را مطالعه کنند.</p>		
<p>مواد و امکانات آموزشی: تابلو کلاس، لپ تاپ، پروژکتور</p>		

روش تدریس:

در این درس جلسات به صورت ارائه مستقیم و سخنرانی است و بحث کلاسی است

وظایف دانشجوی:

- ۱- حضور به موقع در کلاس
- ۲- مطالعه درس جدید قبل از ورود به کلاس
- ۳- ارائه خلاصه ای از جلسه قبل
- ۴- مشارکت فعال در بحث های کلاسی

شیوه آزمون و ارزیابی:

- ۱- برای امتحان کتبی از منابع معرفی شده ۲۰ نمره در نظر گرفته می شود

منابع درس:

کاربرد نظریه های مشاوره و روان درمانی در توانبخشی معلولین. آناهیتا خدابخش کولایی
مقدمه ای بر اصول توانبخشی معلولان. عباس داورمنش و فرید براتی سده
اصول و مبانی توانبخشی. آمنه امامی اویلق

هفته یکم

(۱۴۰۰/۱۲/۱۱ تا ۱۴۰۰/۱۲/۷)

موضوع جلسه: آشنایی/مقدمات/پیشینه توانبخشی

عناوین اصلی ارائه در جلسه: در این جلسه پس از آشنایی با دانشجویان در مورد ماهیت و اهمیت درس، ساختار جلسات کلاسی، منابع و شیوه ارزیابی پایانی توضیح داده می شود. سپس میزان آشنایی دانشجویان با نظریه های مشاوره و روان درمانی و مشاوره توانبخشی و کتب و منابع مطالعه شده بررسی می شود. سپس مقدمه ای بر توانبخشی ارائه می گردد.

هفته دوم
(۱۴۰۰/۱۲/۱۸ تا ۱۴۰۰/۱۲/۱۴)

موضوع جلسه: مشاور توانبخشی به عنوان یک حرفه

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- حرفه توانبخشی
- ۲- تاریخچه و پیشینه در غرب و ایران
- ۳- انجمن های علمی توانبخشی

هفته سوم
(۱۴۰۰/۱۲/۲۵ تا ۱۴۰۰/۱۲/۲۱)

موضوع جلسه: مبانی مشاوره توانبخشی

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- مبانی فلسفی توانبخشی
- ۲- اصول بنیادین توانبخشی
- ۳- سیستم های اجتماعی و حقوقی خدمات توانبخشی در غرب

هفته چهارم
(۱۴۰۷/۱/۱۷ تا ۱۴۰۷/۱/۱۴)

موضوع جلسه: حوزه های کاری مشاوره توانبخشی

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- سنجش و ارزیابی
- ۲- تشخیص و درمان
- ۳- مشاوره شغلی
- ۴- مداخلات گروهی
- ۵- مراجع گردانی و هماهنگ سازی خدمات

هفته پنجم
(۱۴۰۱/۱/۲۰ تا ۱۴۰۱/۱/۲۴)

موضوع جلسه: موضوعات اخلاقی اساسی در توانبخشی

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- استقلال
- ۲- عدم آسیب رسانی
- ۳- نیکوکاری
- ۴- عدالت
- ۵- وفاداری
- ۶- صداقت

هفته ششم
(۱۴۰۱/۱/۲۷ تا ۱۴۰۱/۱/۳۱)

موضوع جلسه: درمان به شیوه مراجع محوری و فنون مرتبط

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- مبانی نظری رویکرد و آسیب شناسی
- ۲- فنون مداخله ای و نحوه به کارگیری فنون مرتبط
- ۳- کاربرد نظریه در مشاوره توانبخشی
- ۴- محدودیت های کاربرد در مشاوره توانبخشی
- ۵- بررسی ملاحظات فرهنگی در استفاده از فنون این رویکرد در مشاوره توانبخشی

هفته هفتم
(۱۴۰۱/۲/۷ تا ۱۴۰۱/۲/۴)

موضوع جلسه: مشاوره خصیصه عامل

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- مبانی نظری رویکرد و آسیب شناسی
- ۲- فنون مداخله ای و نحوه به کارگیری فنون مرتبط
- ۳- کاربرد نظریه در مشاوره توانبخشی
- ۴- محدودیت های کاربرد در مشاوره توانبخشی
- ۵- بررسی ملاحظات فرهنگی در استفاده از فنون این رویکرد در مشاوره توانبخشی

هفته هشتم
(۱۴۰۱/۲/۱۰ تا ۱۴۰۱/۲/۱۴)

موضوع جلسه: واقعیت‌درمانی و مشاوره توانبخشی

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- مبانی نظری رویکرد و آسیب‌شناسی
- ۲- فنون مداخله‌ای و نحوه به‌کارگیری فنون مرتبط
- ۳- کاربرد نظریه در مشاوره توانبخشی
- ۴- محدودیت‌های کاربرد در مشاوره توانبخشی
- ۵- بررسی ملاحظات فرهنگی در استفاده از فنون این رویکرد در مشاوره توانبخشی

هفته نهم
(۱۴۰۱/۲/۱۷ تا ۱۴۰۱/۲/۲۱)

موضوع جلسه: درمان‌آدلری و مشاوره توانبخشی

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- مبانی نظری رویکرد و آسیب‌شناسی
- ۲- فنون مداخله‌ای و نحوه به‌کارگیری فنون مرتبط
- ۳- کاربرد نظریه در مشاوره توانبخشی
- ۴- محدودیت‌های کاربرد در مشاوره توانبخشی
- ۵- بررسی ملاحظات فرهنگی در استفاده از فنون این رویکرد در مشاوره توانبخشی

هفته دهم
(۱۴۰۱/۲/۲۸ تا ۱۴۰۱/۲/۲۴)

موضوع جلسه: درمان عقلانی-عاطفی-هیجانی و مشاوره توانبخشی

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- مبانی نظری رویکرد و آسیب شناسی
- ۲- فنون مداخله ای و نحوه به کارگیری فنون مرتبط
- ۳- کاربرد نظریه در مشاوره توانبخشی
- ۴- محدودیت های کاربرد در مشاوره توانبخشی
- ۵- بررسی ملاحظات فرهنگی در استفاده از فنون این رویکرد در مشاوره توانبخشی

هفته یازدهم
(۱۴۰۱/۳/۴ تا ۱۴۰۱/۲/۳۱)

موضوع جلسه: شناخت درمانی و مشاوره توانبخشی

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- مبانی نظری رویکرد و آسیب شناسی
- ۲- فنون مداخله ای و نحوه به کارگیری فنون مرتبط
- ۳- کاربرد نظریه در مشاوره توانبخشی
- ۴- محدودیت های کاربرد در مشاوره توانبخشی
- ۵- بررسی ملاحظات فرهنگی در استفاده از فنون این رویکرد در مشاوره توانبخشی

هفته دوازدهم
(۱۴۰۱/۳/۱۱ تا ۱۴۰۱/۳/۷)

موضوع جلسه: گشتالت درمانی و مشاوره توانبخشی

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- مبانی نظری رویکرد و آسیب شناسی
- ۲- فنون مداخله ای و نحوه به کارگیری فنون مرتبط
- ۳- کاربرد نظریه در مشاوره توانبخشی
- ۴- محدودیت های کاربرد در مشاوره توانبخشی
- ۵- بررسی ملاحظات فرهنگی در استفاده از فنون این رویکرد در مشاوره توانبخشی

هفته سیزدهم
(۱۴۰۱/۳/۱۸ تا ۱۴۰۱/۳/۱۶)

موضوع جلسه: خانواده درمانی و مشاوره توانبخشی

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- مبانی نظری رویکرد و آسیب شناسی
- ۲- فنون مداخله ای و نحوه به کارگیری فنون مرتبط
- ۳- کاربرد نظریه در مشاوره توانبخشی
- ۴- محدودیت های کاربرد در مشاوره توانبخشی
- ۵- بررسی ملاحظات فرهنگی در استفاده از فنون این رویکرد در مشاوره توانبخشی

هفته چهاردهم
(۱۴۰۱/۳/۲۵ تا ۱۴۰۱/۳/۲۱)

موضوع جلسه: درمان راه حل محور و مشاوره توانبخشی

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

- ۱- مبانی نظری رویکرد و آسیب شناسی
- ۲- فنون مداخله ای و نحوه به کارگیری فنون مرتبط
- ۳- کاربرد نظریه در مشاوره توانبخشی
- ۴- محدودیت های کاربرد در مشاوره توانبخشی

۵- بررسی ملاحظات فرهنگی در استفاده از فنون این رویکرد در مشاوره توانبخشی

هفته پانزدهم

(۱۴۰۱/۳/۲۸ تا ۱۴۰۱/۴/۱)

موضوع جلسه: تحلیل کیس

عناوین اصلی ارائه در جلسه:

در این جلسه دانشجویان بر اساس تجارب مستقیم یا غیر مستقیم خود، مواردی را طرح و تحلیل می کنند و تناسب رویکردهای مطرح شده در طول ترم را با کیس مورد نظر بررسی می کنند و مناسب ترین طرح احتمالی را برای این کیس طرح ریزی می کنند